

Đời Không như là... Tên

Kim Loan

Người Việt mình, khi đặt tên cho con cái, thường chọn tên có ý nghĩa hoặc gửi gắm theo tình yêu thương với niềm mơ ước, nhưng cũng lắm khi... “đời không như là tên” .

Hồi đó, cách nhà tôi vài căn, có chị Nguyễn Thị Ngọc Ngà. Lẽ ra, là “ngọc ngà châu báu” phải được nâng niu, quý hoá, nhưng chị thì ngược lại, chồng say xỉn thường xuyên rồi lên cơn, đem ngọc ngà” ra... tra tấn, thượng cẳng tay hạ cẳng chân và cả bằng đòn gánh. Hàng xóm trong đó có anh rể tôi phải xông vào giải cứu chị. Nghe nói hiện nay chồng chết, chị thoát được chồng, nhưng tiếp tục khổ vì con, vì cháu!

Cùng ngõ là nhà Bác Cả goá phụ với hai người con, là chị Vui và thằng Sướng. Chị Vui cả ngày tất bật lam lũ phụ bác Cả bán buôn lật vặt với cuộc sống giạt gấu vá vai, người lúc nào cũng đầu bù tóc rối. Còn thằng Sướng chẳng hiểu buồn khổ gì mà vào một ngày trời âm u, nó đã thất cổ tự vẫn, tìm về thế giới bên kia, để lại cho Bác Cả và chị Vui” nỗi đau giằng xé tâm can.

Ngược ra xóm chợ, nhà bà Tám Sương Sa, tôi học chung với hai đứa con bác ấy, thằng Sang con Giàu. Mà nào có sang có giàu gì đâu, thau sượng sa của bà Tám chỉ đủ cơm cháo qua ngày, lắm khi đi học chúng không có củ khoai mì ăn sáng.

Lúc tôi vào lớp Sáu, mới “giải phóng” được vài năm, trường chúng tôi đón nhận một số học sinh miền Bắc theo cha mẹ vào Nam rất sớm. Mấy đứa con gái trong nhóm đó có tên cũng bình thường, nhưng mấy thằng con trai thì tên khá đặc biệt, nghe là biết ngay lý lịch xuất xứ, khỏi cần suy nghĩ. Trong khối lớp tôi, có hai anh em sanh đôi, Nguyễn Văn Thống Nhất và Nguyễn Văn Hữu Nghị. Thống Nhất là anh, có vẻ hiền lành, hần muốn la cà kết thân với chúng tôi như cái tên của hần. Nhưng khổ nỗi, lũ chúng tôi tuy còn bé nhưng đã biết ảnh hưởng từ gia đình chòm xóm, trước cảnh chia lìa từ “cải tạo”, kinh tế mới, cảm nhận tiếng thờ dài của cha mẹ trong cuộc đời, nên chúng tôi rất... phản động, dứt khoát tránh xa đám bên kia, không chơi với hần, không cho hần thống nhất”

chúng tôi.

Còn thằng em tên Hữu Nghị thì ngược lại, không hề hữu nghị tí chút nào, hần luôn luôn hùng hổ gây sự với chúng tôi mỗi khi có chuyện tranh cãi (có lẽ hần hiểu được nguyên nhân sự e dè lạnh lùng của đám Miền Nam chẳng?). Tuy nhiên, chung lớp tôi có một đứa khá dễ thương. Hần nói giọng nửa Nam nửa Bắc, vì cha mẹ hần là dân tập kết. Hần tên Lê Anh Nuôi, bản tính vui vẻ hoà đồng. Tôi hỏi:

– Thà ông mang tên như anh em thằng Thống Nhất Hữu Nghị, hoặc đại loại như Quyết Thắng, Bất Khuất, Kiên Cường... tôi còn dễ hiểu. Còn Anh Nuôi là cái gì thế?!

Hần cười vang:

– Bà đúng là... nhà quê! Hồi ba tui ở trong bưng, ba tui nấu ăn cho đồng đội, gọi là “anh nuôi”, nên má tui đặt tên này cho tui làm kỷ niệm đó! Mà nè, bà nên gọi tui là... anh nhé, vì tui hơn bà một tuổi, và tên tôi là... Anh Nuôi.

Tôi chu mỏ:

– Còn khuya! Ông về rừng mà nghe người ta gọi là anh, còn tui nhà quê đâu dám!

Nhưng đặc biệt trong nhóm đó, có một cái tên mà tôi nhớ mãi cả tên lẫn... người! Hần trắng trẻo, dáng thư sinh con nhà giàu (tôi đoán ba má hần phải thuộc hàng tiểu thư công tử trí thức Hà Nội, vượt Trường Sơn vào Nam với chức vụ cao chót vót, nên được ở nhà ngay khu sĩ quan trong khu Quân Cụ mà trước đây chỉ dành cho những gia đình sĩ quan quân đội VNCH). Hần có đôi mắt đẹp, cái miệng duyên với môi dưới hơi trề rất hấp dẫn, tổng thể là một khuôn mặt đẹp trai, và cái tên của hần càng hấp dẫn hơn: Mai Kiều Hùng! Được cái, hần thờ ơ chuyện xung quanh trường lớp, không quan tâm chúng tôi chia phe “Nam-Bắc” cãi nhau chí choé, không thân thiện mà cũng không xích mích với ai. Chẳng biết sau này lớn lên hần có “kiêu hùng” với lý lịch nhà hần, với vẻ đẹp trai của hần hay không, chớ lúc đó hần rất vô tư, một vài lần đụng mặt tôi ở trường, hần mỉm cười nhìn tôi với ánh mắt bối rối, có thấy “kiêu hùng” gì đâu, khiến tim tôi... tan chảy và mũi lòng thương (quên cả chuyện giai cấp). Cũng may là sau năm học đó gia đình hần chuyển đi nơi khác, chớ nếu hần còn học tiếp với tôi, biết đâu tôi lại... cảm cái nét đẹp khi bối rối của hần, rồi sẽ ra sao khi lập trường “hai đứa hai

khung trời khác biệt”, liệu gia đình tôi bị chính quyền mới xếp hạng là “nguy quân nguy quyền” có chấp nhận hẳn không, căng lắm chứ chẳng chơi! (Ừa, mà biết hẳn có... cảm tôi không mà lo xa chi cho mệt!!!).

o O o

Vui nhất là khi vào học trường Sư Phạm, có một anh chàng trong ban văn nghệ, thỉnh thoảng ôm cây đàn guitar ngồi dưới gốc phượng trong sân trường đàn hát, bạn bè vây quanh ngưỡng mộ, nhất là mấy nường nữ sinh. Tên của hẳn cũng rất ư đặc biệt, khó có một người thứ hai trùng tên: Mai Cúc Trường Sơn.

Tôi bấu môi, nói với nhỏ bạn:

– Gì chứ, nghe hai chữ Trường Sơn là tao... dị ứng từ bài hát “cùng mắc võng trên rừng...” á!!

Nhỏ bạn nguýt tôi:

– Úi dào, “ếch ngồi đáy giếng” tội chưa! Bà tưởng Trường Sơn là của riêng mấy ổng bên kia sao? Nói cho bà đồng tai lên nghe rõ nè: hẳn là con trai của sĩ quan VNCH đang ở trong trại “cải tạo” chưa về, còn má của hẳn là người nổi tiếng, bà muốn biết là ai không?

Tôi hơi bị quê, liền đổi giọng tươi tỉnh làm huề:

– Là ai thì bà nói luôn đi, còn úp úp mở mở chi nữa?

– Là cô Hồng Vân, người ca sĩ có tài ngâm thơ, mới đây hát các bài hát được công chúng mê mẩn: “Người Đi Xây Hồ Kẻ Gỗ”, “Có Anh Ba Hưng”...

– Bà nói ca sĩ Hồng Vân ngâm thơ là tui biết rồi, khỏi cần dài dòng. Té ra, hẳn là phe ta?!

Lần này thì nhỏ bạn vênh mặt lên:

– Ừa, hẳn học chung với tui hồi cấp ba đó, giờ có muốn làm quen với chàng không nà, tui bắc cầu cho!

– Quý sứ! Mà tao chịu... cái tên lắm nha. Tao mà lấy hẳn, sanh con tha hồ đặt tên, Mai Cúc Mùa Xuân, Mai Cúc Thắm Tươi...

o O o

Sau này ra đời đi làm, rồi qua trại ty nạn, tôi còn biết thêm nhiều cái tên “ẩn tượng” rồn rảng: Phạm Thông Thái, Trần Triệu Phú, Phan Huy Hoàng, Cao Uy Tín, Huỳnh Thiên Tài, Đỗ Thủ Khoa, Nguyễn Như Ý... mà có mấy ai được “đời giống như tên”?

Và... tôi nữa, má muốn đặt tên tôi là Kim Thoa cùng vần Th với anh chị em trong nhà, nhưng khi ba lên xã làm khai sanh, lúc ấy ca sĩ Kim Loan đang nổi với Căn Nhà Ngoại Ô” nên ông nhân viên hộ tịch mơ mộng đã ghi lộn tên tôi thành Kim Loan. Mang tên của một ca sĩ nổi tiếng nhưng kết quả thế nào thì mọi người biết rồi đấy:

“tôi ca không hay, tôi đàn nghe cũng dở” .

Qua đến Canada thì tên Loan” của tôi có nghĩa là “Nợ”, nhiều người khi đi học, mua xe, mua nhà đều trải qua, rồi than vãn: “Sầu vì... Loan” ”Nghèo vì... Loan”. Hãi hùng nhất là các quảng cáo của mấy chuyên gia cố vấn tài chánh, nào là: “Nói Không Với Loan”, “Tránh Xa Loan Xấu”, “Làm Thế Nào Để Thanh Toán Loan Mau Lẹ” ... thiệt là đau lòng!

Dù sao cũng có chút an ủi, tuy tên “Loan” nhưng tôi không nợ nần tiền bạc gì của ai (nợ... chuyện khác thì có, để kiếp sau trả!)

Đời không như là tên, đôi khi còn ngược lại, nhưng có ai nữ đặt tên con là Nguyễn Vô Phước để sẽ được Hữu Phước, hoặc Lê Văn Nghèo để sẽ thành người giàu có, phải không quý vị?

KL